

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Ka. 431.4.2020.1

Poznań, 1 grudnia 2020 r.

**Pani
Elżbieta Jabłońska
Kierownik**

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Główna 6
62 – 613 Osiek Mały

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, w dniach: 5 - 9 i 12 - 15 października 2020 r. w trybie zdalnym przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku Małym, z siedzibą pod adresem: 62 – 613 Osiek Mały, ul. Główna 6, określanym w dalszej części skrótem „GOPS” lub „Ośrodek”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości przyznawania świadczeń i wydawania decyzji oraz kwalifikacji kadry realizującej zadania pomocy społecznej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 18 listopada 2020 r.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń.

I. W zakresie kadry realizującej zadania pomocy społecznej stwierdzono, że:

1. kierownik, jak i pracownicy zatrudnieni w GOPS tj. 3 pracowników socjalnych, 10 opiekunek oraz 2 osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - posiadają wymagane kwalifikacje, zgodne z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej, ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936, ze zm.), jak i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598, ze zm.).

2. w dniu kontroli spełniony jest ustawowo określony wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych GOPS, proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących natomiast jak wynika ze sprawozdania *półrocznego i rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za okres od stycznia do grudnia 2019 r.* Ośrodek nie spełniał ww. wymogu zatrudnienia pracowników socjalnych.

II. W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń pomocy społecznej, sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranej próby badawczej, stanowiącej co najmniej 20% liczby osób/rodzin korzystających z realizowanych przez GOPS form pomocy w okresie objętym kontrolą (jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji) tj. wybranych losowo akt 31 osób/rodzin, w tym 173 spraw, zakończonych 182 decyzjami administracyjnymi.

W wyniku analizy powyższej dokumentacji, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

1. Decyzje administracyjne podlegające kontroli nie spełniają wymogów przepisu art. 107 § 1 pkt 4 oraz w jednym przypadku także art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

2. W 24 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 108 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego), przy czym termin realizacji przyznanych świadczeń wyznaczono przed upływem terminu do wniesienia odwołania, natomiast w jednej sprawie szczegółowo wskazanej w protokole kontroli decyzji nadano ww. rygor natychmiastowej wykonalności, przy czym termin jej realizacji wyznaczono po upływie terminu do wniesienia odwołania.

Powyższe stanowi naruszenie art. 130 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W przypadku 18 decyzji szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, kierownik GOPS dokonał zmiany decyzji pierwotnej, zmienionej następnie decyzjami ostatecznymi w zakresie:

- odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej (7 z 18 ww. decyzji),

- odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (11 z 18 ww.),

przy czym przedmiotowymi decyzjami nie orzeczono o zmianie decyzji ostatecznych, zmieniających decyzję pierwotną, co skutkuje pozostawaniem w obiegu prawnym więcej niż jednej decyzji orzekającej odpowiednio o wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jak i za świadczone usługi opiekuńcze.

4. W zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych:

- w przypadku 3 spraw szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, nie przeprowadzono aktualizacji wywiadu środowiskowego, co stanowi naruszenie przepisu art. 107 ust 4 ww. ustawy o pomocy społecznej,

- w przypadku 4 spraw szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, aktualizacja wywiadu środowiskowego przeprowadzona została z uchybieniem ustawowo określonego terminu do jej przeprowadzenia, co stanowi naruszenie przepisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej, w związku z naruszeniem przepisu art. 57 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego,

5. W zakresie ustalania dochodu rodziny:

- w jednej sprawie szczegółowo wskazanej w protokole kontroli, przy obliczaniu dochodu, od którego ustalono odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, GOPS nie uwzględnił przepisu art. 8 ust. 12 ww. ustawy o pomocy społecznej, co poskutkowało naliczeniem odpłatności za pobyt w niewłaściwej kwocie,

- w 2 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, GOPS dokonał niewłaściwego obliczenia dochodu z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, gdyż do dochodu nie wliczono zasiłku okresowego przyznanego stronie wcześniejszą decyzją, co narusza przepis art. 8 ust. 3 ww. ustawy.

Powyższa nieprawidłowość miała wpływ na wysokość przyznanego zasiłku okresowego, biorąc pod uwagę fakt, jak wynika z uzasadnienia decyzji, że świadczenie przyznano w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby.

6. W 7 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, GOPS przyznał zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia na niewłaściwy okres tj. od pierwszego dnia danego miesiąca, przy czym uprawnienie do tego świadczenia z tytułu bezrobocia strony uzyskały w terminie późniejszym tj. z dniem zarejestrowania się jako osoby bezrobotne, natomiast w jednym z ww. przypadków strona nie była zarejestrowana jako osoba bezrobotna.

Powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzona wyżej nieprawidłowość, w jednym z ww. przypadków miała wpływ na zasadność przyznanego świadczenia, z uwagi na brak innych powodów do przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego.

8. W 9 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, orzeczono o przyznaniu pomocy za okres, w którym decyzja przyznająca świadczenie nie funkcjonowała jeszcze w obrocie prawnym, co stanowi naruszenie art. 110 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

9. W 2 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, świadczenie niepieniężne w formie posiłku, przyznane zostało na okres przed dniem wydania decyzji, co stanowi naruszenie przepisu art. 106 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.

10. W 2 sprawach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli, przyznając specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w decyzji nie ustalono ich zakresu, co stanowi naruszenie przepisu art. 50 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), zalecam:

1. Monitorowanie sytuacji w zakresie spełnienia przez GOPS ustawowo określonego wymogu zatrudnienia pracowników socjalnych, zgodnie z przepisem art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Wydawanie decyzji administracyjnych spełniających wymogi art. 107 § 1 pkt 4 oraz § 4 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W przypadku konieczności wzruszenia decyzji, w związku z zaistnieniem okoliczności wskazanych w art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej, wydawanie decyzji stanowiących o zmianie decyzji pierwotnej wraz z późniejszymi decyzjami ostatecznymi, zmieniającymi decyzję pierwotną, zgodnie z przepisem art. 106 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej – celem nie stwarzania sytuacji pozostawania w obrocie prawnym więcej niż jednej decyzji orzekającej w sprawie.

4. Sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w terminach zgodnych z przepisem art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej, mając jednocześnie na względzie przepis art. 57 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

5. W przypadku gdy:

- decyzji nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, realizowanie przyznanej pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji,

- decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, realizowanie pomocy przed upływem terminu do wniesienia odwołania od decyzji,

zgodnie z przepisem art. 130 § 3 pkt 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. Przyznawanie pomocy w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia na właściwy okres, zgodnie z przepisem art. 106 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

7. Właściwe obliczanie dochodu osób/rodzin ubiegających się i korzystających z pomocy społecznej, zgodnie z przepisem art. 8 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej, z uwzględnieniem przepisu art. 8 ust.12 ww. ustawy.

8. Przyznawanie świadczeń w formie niepieniężnej w formie posiłku, nie wcześniej niż od daty wydania w tej sprawie decyzji, zgodnie z przepisem art. 106 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej.

9. Wobec stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie realizacji decyzji w okresie kiedy jeszcze nie funkcjonuje ona w obrocie prawnym, bezwzględnie stosowanie zasady związania organu wydanym przez siebie aktem administracyjnym, wynikającej z przepisu art. 110 § 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

10. W decyzjach orzekających o przyznaniu pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ustalanie w decyzjach zakresu przyznanych ww. usług, zgodnie z przepisem art. 50 ust. 5 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Łukasz Krysztofiak
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Rada Gminy Osiek Mały
ul. Główna 1
62 – 613 Osiek Mały